

BẢN TIN

HÀNG RÀO KỸ THUẬT TRONG THƯƠNG MẠI

Số 01 tháng 01/2026

www.tbt.gov.vn

WTO hỗ trợ cập nhật phân loại hải quan nhằm tăng cường ứng phó với các tình huống khẩn cấp về y tế

MỤC LỤC

Vấn đề hôm nay

3

WTO hỗ trợ cập nhật phân loại hải quan nhằm tăng cường ứng phó với các tình huống khẩn cấp về y tế

Hàng rào kỹ thuật trong thương mại

6

Danh mục thông báo TBT đã tiếp nhận từ 01/01/2026 - 10/01/2026

8

Tin cảnh báo TBT số 01 tháng 01/2026

11

Danh mục Tiêu chuẩn, Quy chuẩn kỹ thuật và văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến TBT mới ban hành

Quan ngại thương mại

12

Chỉ thị (EU) 2019/882 của Liên minh châu Âu về yêu cầu tiếp cận đối với sản phẩm và dịch vụ

Tranh chấp thương mại về TBT của WTO

15

Vụ kiện giữa Hồng Kông – Trung Quốc và Hoa Kỳ về Quy định dấu xuất xứ của Hoa Kỳ (Phần 1)

WTO hỗ trợ cập nhật phân loại hải quan nhằm tăng cường ứng phó với các tình huống khẩn cấp về y tế

Ngày 21/01/2026, bản cập nhật quan trọng của Hệ thống hài hòa (Harmonized System – HS) về phân loại hải quan đối với hàng hóa giao dịch quốc tế đã được công bố, trong đó thiết lập các nhóm mã HS mới dành cho vắc xin dùng cho người và các mặt hàng y tế thiết yếu khác. Những thay đổi này do Tổ chức Hải quan Thế giới (WCO) thực hiện với sự phối hợp chặt chẽ của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) và Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), nhằm tăng cường mức độ sẵn sàng toàn cầu trước các tình huống khẩn cấp về y tế trong tương lai, đồng thời cải thiện khả năng theo dõi dòng chảy vắc xin trong thương mại quốc tế.

HS là tiêu chuẩn hải quan toàn cầu được sử dụng để phân loại hàng hóa xuất nhập khẩu, áp dụng thuế quan và xây dựng các thống kê thương mại có thể so sánh giữa các quốc gia. Các sửa đổi này sẽ chính thức có hiệu lực từ ngày 01/01/2028 (HS 2028) và lần đầu tiên thiết lập 38 mã hải quan chuyên biệt dành cho vắc xin và các mặt hàng y tế thiết yếu khác, bao gồm khẩu trang, trang thiết bị bảo hộ cá nhân, xe cứu thương và các phòng khám lưu động.

Việc tăng cường mức độ chi tiết và khả năng nhận diện đối với vắc xin và các sản phẩm y tế thiết yếu sẽ giúp các chính phủ triển khai các biện pháp chính sách thương mại có mục tiêu hơn trong các tình huống khẩn cấp về y tế trong tương lai, như miễn thuế, đẩy nhanh thủ tục thông quan và áp dụng các công cụ tạo thuận lợi thương mại khác. Đồng thời, những thay đổi này cũng góp phần nâng cao khả năng giám sát dài hạn và hoạch định chính sách.

Các chi tiết bổ sung trong hệ thống phân loại sẽ cho phép cộng đồng quốc tế lập bản đồ và hiểu rõ hơn các chuỗi cung ứng đứng sau dòng chảy thương mại của những sản phẩm mang tính sống còn này. Trước đây, vắc xin chỉ được phân loại thành hai nhóm (dùng

cho người và cho thú y), gây khó khăn cho việc theo dõi và phân tích thương mại trong lĩnh vực này.

Một số sửa đổi trong HS 2028 xuất phát từ các cuộc thảo luận tại Ủy ban Tiếp cận Thị trường của WTO liên quan đến thương mại các mặt hàng thiết yếu phục vụ phòng, chống COVID-19 và những bài học rút ra từ đại dịch. Kết quả của các thảo luận này đã được chuyển tới WCO vào năm 2022. Các thành viên WTO khi đó nhận định rằng những khoảng trống trong hệ thống phân loại HS đối với hàng hóa y tế thiết yếu đã làm chậm việc áp dụng các biện pháp thương mại và hải quan có mục tiêu, qua đó ảnh hưởng đến hiệu quả ứng phó với đại dịch. Quá trình hợp tác tiếp theo giữa WCO, WTO và WHO trong việc cải thiện phân loại vắc xin cho thấy vai trò của hợp tác đa phương trong giải quyết các thách thức toàn cầu và định hình các tiêu chuẩn quốc tế.

Tổng Giám đốc WTO, bà Ngozi Okonjo-Iweala, nhấn mạnh rằng việc cập nhật Hệ thống hài hòa là minh chứng cho việc các công việc mang tính kỹ thuật và sự hợp tác thông qua các tổ chức đa phương có thể giúp các chính phủ mang lại lợi ích thiết thực cho người dân và doanh nghiệp trên toàn thế giới. Theo bà, các cuộc thảo luận trong giai đoạn COVID-19 tại Ủy ban Tiếp cận Thị trường của WTO đã cho thấy hệ thống phân loại hiện hành chưa đủ chi tiết đối với các mặt hàng cần thiết trong tình huống khẩn cấp về y tế như vắc xin và trang thiết bị bảo hộ cá nhân và các phòng khám lưu động. Những sửa đổi mới sẽ cung cấp cho các nhà hoạch định chính sách những công cụ chính xác hơn để ứng phó với các cuộc khủng hoảng trong tương lai, đặc biệt là thông qua việc đẩy nhanh nhập khẩu vắc xin và các hàng hóa y tế thiết yếu, đồng thời cải thiện thống kê thương mại và giám sát chuỗi cung ứng, góp phần nâng cao khả năng sẵn sàng ứng phó khủng hoảng. Theo bà, sự hợp tác giữa WCO, WHO và WTO đóng vai trò then chốt trong việc hiện thực hóa các thay đổi này.

Tổng Thư ký WCO, ông Ian Saunders, cho rằng những thay đổi tích cực đối với Hệ thống hài hòa sẽ giúp nâng cao khả năng theo dõi nguồn cung vắc xin và tạo điều kiện thuận lợi hơn cho việc thông quan khẩn cấp các loại vắc xin và thiết bị y tế cần thiết. Ông nhấn mạnh đây là đóng góp cụ thể của lĩnh vực hải quan đối với phát triển toàn cầu, bảo vệ xã hội và tăng cường năng lực của các chính phủ trong việc ứng phó hiệu quả với các nhu

cầu cấp bách trong tương lai. Việc các sửa đổi này tập trung vào vắc xin phòng chống các bệnh có nguy cơ trở thành dịch lưu hành hoặc đại dịch cũng phản ánh nhu cầu chuẩn bị trước cho các rủi ro lớn, đồng thời khẳng định vai trò tích cực của hải quan trong việc bảo vệ an ninh và phúc lợi của xã hội.

DANH MỤC CÁC THÔNG BÁO NHẬN ĐƯỢC
TỪ 01/01/2026 - 10/01/2026

Nước thông báo	Số lượng TB	Vấn đề thông báo
Argentina	2	Thực phẩm bao gói sẵn
Brazil	2	Thiết bị viễn thông
Burundi	9	Đồ nhựa, Sữa và sản phẩm từ sữa, Vật liệu bao gói
Canada	5	Thuốc, Viễn thông, Xe cơ giới
Chile	8	Sản phẩm thịt, Gỗ, Thép tấm, Cửa nhôm, Khí tự nhiên
Trung Quốc	11	Máy hàn điện, Dụng cụ điện, Vật liệu kính an toàn, Thiết bị cho xe cơ giới
Đài Loan (Trung Hoa)	6	Sản phẩm thực phẩm, Pin lithium, Máy phát điện
Costa Rica	1	Sản phẩm điện
Ecuador	2	Thực phẩm chế biến sẵn
Ai Cập	9	Thịt, Sữa, Hóa chất, Dệt may, Thiết bị trị liệu
Đức	1	Khí nhà kính
Indonesia	3	Sản phẩm gia súc gia cầm, Hệ thống đảm bảo Halal, Thực phẩm và Đồ uống
Israel	12	Thực phẩm, Hệ thống xử lý nước uống, Gạch, Thiết bị điện áp, Que hàn hồ quang
Nhật Bản	3	Hệ thống truyền tải điện, Bò, lợn giống
Kenya	10	Đồ nhựa, Sữa và sản phẩm từ sữa, Vật liệu bao gói, Thủ tục đánh giá sự phù hợp
Hàn Quốc	2	Sản phẩm vệ sinh, Dược phẩm
Cộng hòa Kyrgyzstan	1	Nước uống đóng chai
Malaysia	1	Nước khoáng
Mexico	3	Quản lý nước thải
Panama	20	Thịt và sản phẩm từ thịt, Trái cây rau củ, Phô mai, Ngũ cốc, Sữa và sản phẩm từ sữa
Liên bang Nga	1	Thuốc nổ
Rwanda	9	Đồ nhựa, Sữa và sản phẩm từ sữa, Vật liệu bao gói

Nước thông báo	Số lượng TB	Vấn đề thông báo
Tanzania	12	Đồ nhựa, Sữa và sản phẩm từ sữa, Vật liệu bao gói, Bông vải sợi
Thái Lan	2	Thực phẩm bao gói sẵn, Sữa và sản phẩm từ sữa
Thổ Nhĩ Kỳ	2	Sữa, Máy móc
Uganda	9	Đồ nhựa, Sữa và sản phẩm từ sữa, Vật liệu bao gói
Ukraine	4	Trái cây, Hóa chất, Thuốc, Vật liệu bao gói thực phẩm
Hoa Kỳ	9	Hóa chất, Xăng dầu, Hệ thống viễn thông
Việt Nam	2	Sinh trắc học

TIN CẢNH BÁO 01/01/2026 – 10/01/2026

Dự thảo sửa đổi Quy định thực thi Luật quản lý sản phẩm làm sạch và vệ sinh của Hàn Quốc

Ngày 05/01/2026, Hàn Quốc đã thông báo cho các nước Thành viên WTO Dự thảo sửa đổi Quy định thực thi Luật quản lý sản phẩm làm sạch và vệ sinh. Dự thảo do Bộ An toàn Thực phẩm và Dược phẩm Hàn Quốc (MFDS) xây dựng, áp dụng đối với các sản phẩm làm sạch và vệ sinh.

Dự thảo đề xuất sửa đổi, bổ sung các quy định liên quan đến ghi nhãn và quảng cáo gồm: Bổ sung vào phạm vi hành vi ghi nhãn, quảng cáo sai sự thật, phóng đại hoặc gây hiểu nhầm đối với các nội dung gồm (1) Ghi nhãn, quảng cáo khiến người tiêu dùng nhận thức sản phẩm có tác dụng phòng ngừa hoặc điều trị bệnh và (2) Ghi nhãn, quảng cáo nêu rằng bác sĩ, nha sĩ, dược sĩ hoặc bất kỳ cá nhân nào khác đã chứng nhận, bảo đảm hoặc khuyến nghị sản phẩm.

Dự thảo nhằm mục tiêu bảo vệ người tiêu dùng và quản lý thông tin và ghi nhãn sản phẩm, ngăn ngừa quảng cáo gây hiểu nhầm về công dụng y tế của sản phẩm làm sạch và vệ sinh.

Hiện dự thảo chưa xác định thời gian dự kiến thông qua và thời điểm có hiệu lực. Các nước Thành viên WTO có thời hạn đến ngày 06/03/2026 để gửi ý kiến góp ý (60 ngày kể từ ngày thông báo).

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2025/TBT/KOR/25_09209_00_x.pdf

Mã thông báo: G/TBT/N/KOR/1336

Dự thảo quy định về hạn chế sử dụng và yêu cầu ghi nhãn đối với Inulin dùng làm thành phần thực phẩm của Đài Loan

Ngày 08/01/2026, Đài Loan đã thông báo cho các nước Thành viên WTO dự thảo quy định về hạn chế sử dụng và yêu cầu ghi nhãn đối với Inulin được sản xuất bằng enzyme fructosyltransferase dùng làm thành phần thực phẩm.

Dự thảo do Cơ quan Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm (FDA), Bộ Y tế và Phúc lợi xây dựng, áp dụng đối với các sản phẩm thực phẩm nói chung.

Dự thảo quy định cụ thể về hạn chế sử dụng đối với Inulin được sản xuất bằng enzyme fructosyltransferase (nguồn gốc từ *Bacillus* sp. strain 217C-11) khi sử dụng làm thành phần thực phẩm. Dự thảo cũng quy định các yêu cầu về ghi nhãn đối với các sản phẩm thực phẩm có sử dụng loại Inulin nêu trên, nhằm bảo đảm minh bạch thông tin cho người tiêu dùng.

Dự thảo hướng tới bảo vệ sức khỏe và an toàn của con người, đồng thời tăng cường quản lý an toàn thực phẩm theo Luật Quản lý an toàn thực phẩm và vệ sinh.

Hiện dự thảo chưa xác định thời gian dự kiến thông qua và thời điểm có hiệu lực. Tuy nhiên, các nước Thành viên WTO được phép góp ý đến hết ngày 09/03/2026 (60 ngày kể từ ngày thông báo).

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

(Bản tiếng Trung)

https://members.wto.org/crnattachments/2026/TBT/TPKM/26_00124_00_x.pdf

(Bản tiếng Anh)

https://members.wto.org/crnattachments/2026/TBT/TPKM/26_00124_00_e.pdf

Mã thông báo: G/TBT/N/TPKM/586

Quy định thực hiện chứng nhận bắt buộc đối với dụng cụ điện của Trung Quốc

Ngày 07/01/2026, Trung Quốc đã thông báo cho các nước Thành viên WTO Quy định thực hiện CNCA-C05-01:2025 về Chứng nhận bắt buộc sản phẩm đối với dụng cụ điện của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa.

Quy định do Tổng cục Quản lý Giám sát Thị trường Trung Quốc (SAMR), Cơ quan Chứng nhận và Công nhận quốc gia (CNCA) ban hành, áp dụng đối với các loại dụng cụ điện.

Quy định áp dụng đối với dụng cụ điện thuộc các mã HS 84671, 846721, 846729, bao gồm các nhóm tiêu chuẩn kỹ thuật liên quan đến an toàn và tương thích điện từ và quy định chi tiết việc thực hiện chứng nhận bắt buộc (CCC) đối với dụng cụ điện, bao gồm:

- Phạm vi áp dụng và tiêu chuẩn làm căn cứ chứng nhận;
- Phương thức chứng nhận, phân chia đơn vị chứng nhận;
- Trình tự, thủ tục đăng ký và thực hiện chứng nhận;
- Giám sát sau chứng nhận;
- Quản lý giấy chứng nhận, dấu chứng nhận, phí chứng nhận;
- Trách nhiệm của các bên liên quan trong quá trình chứng nhận.

Dự thảo được xây dựng nhằm bảo vệ sức khỏe và an toàn của con người và tăng cường quản lý an toàn đối với các sản phẩm dụng cụ điện lưu thông trên thị trường.

Hiện dự thảo chưa xác định thời gian thông qua nhưng dự kiến sẽ có hiệu lực sau 12 tháng kể từ ngày được phê duyệt. Đặc biệt, dự thảo được thông báo theo trường hợp khẩn cấp nên không cho phép thời gian góp ý.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2026/TBT/CHN/26_00050_00_x.pdf

Mã thông báo: G/TBT/N/CHN/2173

DANH MỤC QUY CHUẨN KỸ THUẬT, TIÊU CHUẨN VIỆT NAM MỚI BAN HÀNH

STT	Loại văn bản/số hiệu	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Nội dung chi tiết
1	Thông tư 70/2025/TT-BXD	Ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về Khí thải Mức 4 đối với xe mô tô hai bánh, xe gắn máy hai bánh sản xuất, lắp ráp và nhập khẩu mới	31/12/2025	https://vbpl.vn/b oxaydung/Pages/vbpq-toanvan.aspx?ItemID=186422
2	Thông tư 56/2025/TT-BKHCN	Thông tư ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về an toàn và tương thích điện từ đối với sản phẩm chiếu sáng bằng công nghệ LED	31/12/2025	https://mic.medi acdn.vn/document/2026/1/7/56tt-17677579673161195346695.pdf
3	Quyết định số 240/QĐ-BKHCN	Quyết định Bãi bỏ một số nội dung của Thông tư số 16/2020/TT-BTTTT ngày 17 tháng 7 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành "Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chống sét cho các trạm viễn thông và mạng cáp ngoại vi viễn thông" và Thông tư số 14/2021/TT-BTTTT ngày 29 tháng 10 năm 2021 của Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành "Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về tương thích điện từ của mạng cáp phân phối tín hiệu truyền hình, âm thanh và các dịch vụ tương tác"	12/01/2026	https://mic.medi acdn.vn/document/2026/1/21/240-qd0001-17689836422171882833730.pdf

Chỉ thị (EU) 2019/882 của Liên minh châu Âu về yêu cầu tiếp cận đối với sản phẩm và dịch vụ

Tại các phiên họp tháng 6/2025 của Ủy ban Hàng rào Kỹ thuật trong Thương mại (TBT) thuộc Tổ chức Thương mại Thế giới, Trung Quốc đã nêu Quan ngại thương mại cụ thể đối với **Chỉ thị (EU) 2019/882 của Liên minh châu Âu về yêu cầu tiếp cận đối với sản phẩm và dịch vụ** (European Accessibility Act), được EU thông báo theo mã G/TBT/N/EU/395.

Chỉ thị (EU) 2019/882 được Liên minh châu Âu thông qua ngày 7/6/2019, yêu cầu các quốc gia thành viên chuyển hóa vào pháp luật quốc gia trước ngày 28/6/2022.

Mục tiêu chính của Chỉ thị là:

- Bảo đảm người khuyết tật và các nhóm dễ bị tổn thương có thể tiếp cận và sử dụng các sản phẩm, dịch vụ quan trọng
- hài hòa các yêu cầu tiếp cận trong toàn bộ thị trường nội địa EU
- Tạo thuận lợi cho lưu thông hàng hóa và cung ứng dịch vụ trong EU

Chỉ thị áp dụng đối với nhiều nhóm sản phẩm và dịch vụ, trong đó đáng chú ý là:

- Thiết bị đầu cuối cho người tiêu dùng có khả năng tính toán tương tác dùng cho dịch vụ thông tin điện tử (ICT)
- Các dịch vụ thông tin điện tử, vận tải, ngân hàng, thương mại điện tử

Các sản phẩm và dịch vụ thuộc phạm vi điều chỉnh phải đáp ứng các yêu cầu về giao diện người dùng, thông tin hướng dẫn sử dụng, chức năng tiếp cận, bao bì và dịch vụ hỗ trợ.

Quan ngại của Trung Quốc

Trung Quốc cho rằng Chỉ thị chưa đưa ra định nghĩa rõ ràng đối với nhóm sản phẩm quy định tại Điều 2(1)(c), cụ thể là “thiết bị đầu cuối cho người tiêu dùng có khả năng tính toán tương tác, được sử dụng cho dịch vụ thông tin điện tử”.

Theo Trung Quốc, việc thiếu định nghĩa cụ thể này:

- Gây khó khăn cho doanh nghiệp trong việc xác định sản phẩm có thuộc phạm vi áp dụng hay không
- Làm phức tạp quá trình đánh giá sự phù hợp với các yêu cầu kỹ thuật
- Có thể ảnh hưởng đến việc thực thi hiệu quả Chỉ thị

Trên cơ sở Điều 2.2 của Hiệp định TBT WTO, Trung Quốc đề nghị EU cung cấp định nghĩa rõ ràng và chi tiết hơn nhằm tránh tạo ra các rào cản thương mại không cần thiết.

Giải trình của Liên minh châu Âu

Phản hồi tại Ủy ban TBT, EU khẳng định rằng phạm vi sản phẩm nêu trong Điều 2(1)(c) tuy không có định nghĩa riêng biệt nhưng không mang tính mơ hồ.

EU cho biết:

- Thuật ngữ này được hiểu theo nghĩa thông thường và chuyên ngành là các thiết bị đầu cuối có khả năng tương tác, xử lý và truyền tải dữ liệu, âm thanh hoặc hình ảnh
- Chỉ thị đã làm rõ khái niệm “khả năng tính toán tương tác” tại Điều 3(40)
- Khái niệm “dịch vụ thông tin điện tử” được tham chiếu tới Chỉ thị (EU) 2018/1972 để bảo đảm tính thống nhất trong hệ thống pháp luật EU

Ngoài ra, đoạn dẫn giải (Recital 30) của Chỉ thị nêu rõ rằng phạm vi áp dụng bao gồm cả các thiết bị như router và modem được sử dụng để truy cập dịch vụ thông tin điện tử.

EU cũng khẳng định rằng các thiết bị khác, chẳng hạn như camera có chức năng kết nối không dây, nếu được người tiêu dùng sử dụng cho dịch vụ thông tin điện tử, thì vẫn thuộc phạm vi điều chỉnh của Chỉ thị và phải tuân thủ các yêu cầu về tiếp cận.

EU nhấn mạnh Chỉ thị không nhằm tạo ra rào cản thương mại mà trái lại còn giúp:

- Hàn hòa quy định giữa các quốc gia thành viên
- Bảo đảm sản phẩm đáp ứng yêu cầu tiếp cận có thể lưu thông tự do trong thị trường EU

Về mặt kỹ thuật, EU áp dụng tiêu chuẩn EN 301 549 liên quan đến tiếp cận trong lĩnh vực ICT – một tiêu chuẩn hiện đã được sử dụng tại Canada, Australia và đang được nhiều quốc gia khác xem xét, cho thấy mức độ hài hòa quốc tế tương đối cao.

Quan ngại thương mại đối với Chỉ thị (EU) 2019/882 phản ánh xu hướng ngày càng gia tăng các biện pháp TBT gắn với:

- Công nghệ số
- Quyền tiếp cận và bao trùm xã hội
- Phát triển bền vững

Tuy nhiên, phạm vi áp dụng rộng và khái niệm kỹ thuật phức tạp có thể làm gia tăng chi phí tuân thủ đối với doanh nghiệp xuất khẩu, đặc biệt từ các nước đang phát triển.

Cơ chế Quan ngại thương mại tại WTO tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong việc làm rõ các quy định kỹ thuật, tăng cường minh bạch và hạn chế nguy cơ phát sinh tranh chấp thương mại.

Vụ kiện giữa Hồng Kông – Trung Quốc và Hoa Kỳ về Quy định dấu xuất xứ của Hoa Kỳ (Phần 1)

Ngày 30 tháng 10 năm 2020, Hồng Kông, Trung Quốc đã yêu cầu tham vấn với Hoa Kỳ về một số biện pháp liên quan đến yêu cầu ghi dấu xuất xứ áp dụng cho hàng hóa sản xuất tại Hồng Kông, Trung Quốc.

Hồng Kông, Trung Quốc cho rằng các biện pháp này không phù hợp với Điều I:1, IX:1 và X:3(a) của GATT 1994; Điều 2(c), 2(d) và 2(e) của Hiệp định về Quy tắc Xuất xứ; và Điều 2.1 của Hiệp định TBT.

GATT Điều XXI(b) (tính chất tự đánh giá của Điều XXI(b)(iii)): Ban Hội thẩm đã xem xét nghĩa thông thường của Điều XXI(b), tập trung vào cấu trúc ngữ pháp của quy định này bằng ba ngôn ngữ có giá trị xác thực, và nhận thấy rằng cụm từ “which it considers” trong phần mở đầu của Điều XXI(b) không mở rộng sang các tiểu khoản theo sau phần mở đầu. Ban Hội thẩm đã kiểm chứng nghĩa này dựa trên bối cảnh của Điều XXI(b) và đối chiếu với mục tiêu và mục đích của các hiệp định thuộc hệ thống WTO, và xác nhận rằng cách hiểu đó là hợp lý. Ban Hội thẩm kết luận rằng Điều XXI(b) chỉ mang tính tự đánh giá một phần, ở chỗ các tiểu khoản không hoàn toàn phụ thuộc vào sự tự xác định của Thành viên viện dẫn, mà phải chịu sự xem xét của một Ban Hội thẩm. Do đó, Ban Hội thẩm đã bác yêu cầu của Hoa Kỳ đề nghị (chỉ) xác nhận rằng Hoa Kỳ đã viện dẫn lợi ích an ninh thiết yếu của mình và báo cáo như vậy lên Cơ quan Giải quyết Tranh chấp (DSB). Thay vào đó, Ban Hội thẩm tiến hành xem xét liệu Hoa Kỳ có vi phạm nghĩa vụ theo Điều IX:1 của GATT hay không.

GATT Điều IX:1: Ban Hội thẩm nhận thấy biện pháp này là một “yêu cầu ghi nhãn” theo nghĩa của Điều IX:1 GATT, và rằng biện pháp áp dụng đối với các sản phẩm từ Hồng Kông, Trung Quốc vốn được coi là “giống” với các sản phẩm từ bất kỳ nước thứ ba nào. Hoa

Kỳ đã dành cho các sản phẩm mà nước này xác định là có xuất xứ từ Hồng Kông, Trung Quốc một cách đối xử khác với cách đối xử dành cho các sản phẩm mà Hoa Kỳ xác định (dựa trên cùng quy tắc xuất xứ) là có xuất xứ từ bất kỳ nước hay Thành viên nào khác. Sự khác biệt này xuất phát từ việc Hoa Kỳ yêu cầu các sản phẩm của Hồng Kông, Trung Quốc phải được ghi nhãn xuất xứ thể hiện tên của một Thành viên WTO khác (Trung Quốc), trong khi các sản phẩm từ bất kỳ nước thứ ba nào được yêu cầu ghi tên tương ứng với nơi xuất xứ thực tế của chúng. Sự khác biệt trong cách đối xử này đã làm thay đổi các điều kiện cạnh tranh theo hướng bất lợi đối với sản phẩm của Hồng Kông, Trung Quốc, bởi vì các sản phẩm này bị tước đi khả năng cạnh tranh trên thị trường Hoa Kỳ dưới tên của chính mình, và do đó bị tước đi khả năng gây dựng, phát triển hoặc hưởng lợi từ bất kỳ giá trị nào có thể gắn liền, hiện tại hoặc tương lai, với xuất xứ của chúng. Vì vậy, Ban Hội thẩm kết luận rằng biện pháp này không phù hợp với Điều IX:1.

GATT Điều XXI(b)(iii) (biện pháp được áp dụng trong thời kỳ chiến tranh hoặc tình trạng khẩn cấp khác trong quan hệ quốc tế):

Ban Hội thẩm đã xem xét nghĩa thông thường của cụm từ “emergency in international relations” (tình trạng khẩn cấp trong quan hệ quốc tế) bằng ba ngôn ngữ xác thực, đặt trong bối cảnh của các quy định liên quan khác trong GATT 1994 và trong các hiệp định thuộc WTO, cũng như trong ánh sáng mục tiêu và mục đích của chúng. Ban Hội thẩm kết luận rằng cụm từ này đề cập đến một trạng thái sự việc có mức độ nghiêm trọng cao nhất, trên thực tế là một tình huống thể hiện sự đổ vỡ hoặc gần như đổ vỡ trong quan hệ giữa các quốc gia hoặc các chủ thể khác trong quan hệ quốc tế. Ban Hội thẩm lưu ý rằng trọng tâm của Điều XXI(b)(iii) không nằm ở các hoàn cảnh dẫn đến tình trạng đó, mà là ở mức độ nghiêm trọng của tác động mà tình trạng đó gây ra đối với quan hệ giữa hai hoặc nhiều quốc gia hoặc Thành viên. Theo Ban Hội thẩm, việc xác định liệu một tình huống nhất định có cấu thành tình trạng khẩn cấp trong quan hệ quốc tế hay không phải được xem xét theo từng trường hợp cụ thể, có tính đến các hoàn cảnh và bối cảnh trong đó Điều XXI(b)(iii) được viện dẫn. Ban Hội thẩm nhận thấy rằng, mặc dù có bằng chứng cho thấy Hoa Kỳ và các Thành viên khác bày tỏ mức độ quan ngại cao về tình hình nhân quyền ở Hồng Kông, Trung Quốc, nhưng tình hình này chưa leo thang đến ngưỡng mức độ nghiêm trọng cần

thiết để cấu thành tình trạng khẩn cấp trong quan hệ quốc tế, vốn có thể biện minh cho các biện pháp không phù hợp với nghĩa vụ theo GATT 1994.

Ngày 9 tháng 11 năm 2020, Hoa Kỳ đã yêu cầu Chủ tịch DSB chuyển cho các Thành viên một thông báo trong đó nêu rõ rằng Hoa Kỳ chấp nhận yêu cầu tham vấn của Hồng Kông, Trung Quốc, mà không ảnh hưởng đến quan điểm của Hoa Kỳ rằng các biện pháp do Hoa Kỳ áp đặt liên quan đến các vấn đề an ninh quốc gia không thuộc phạm vi xem xét hoặc không thể giải quyết bằng cơ chế giải quyết tranh chấp của WTO.

Ngày 13 tháng 11 năm 2020, Liên bang Nga yêu cầu được tham gia các cuộc tham vấn. Ngày 19 tháng 11 năm 2020, Hoa Kỳ yêu cầu Chủ tịch DSB gửi cho các Thành viên một thông báo bác bỏ yêu cầu tham gia tham vấn của Liên bang Nga.

Các thủ tục của Ban Hội thẩm và Cơ quan Phúc thẩm

Ngày 14 tháng 1 năm 2021, Hồng Kông, Trung Quốc yêu cầu thành lập một hội đồng. Tại cuộc họp ngày 25 tháng 1 năm 2021, DSB đã hoãn việc thành lập hội đồng.

Tại cuộc họp ngày 22 tháng 2 năm 2021, DSB đã thành lập một hội đồng. Brazil, Canada, Trung Quốc, Liên minh Châu Âu, Ấn Độ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Na Uy, Liên bang Nga, Singapore, Thụy Sĩ, Thổ Nhĩ Kỳ và Ukraina bảo lưu quyền tham gia với tư cách bên thứ ba.

Ngày 19 tháng 4 năm 2021, Hồng Kông, Trung Quốc yêu cầu Tổng Giám đốc thành lập Ban Hội thẩm. Ngày 29 tháng 4 năm 2021, Tổng Giám đốc đã thành lập Ban Hội thẩm.

Ngày 26 tháng 10 năm 2021, Chủ tịch Ban hội thẩm thông báo với DSB rằng, xét đến tính phức tạp của các vấn đề trong tranh chấp, Ban Hội thẩm dự kiến sẽ ban hành báo cáo cuối cùng cho các bên vào quý 2 năm 2022. Trong thông báo của mình, Chủ tịch cho biết báo cáo sẽ được công khai sau khi được gửi đến các Thành viên bằng cả ba ngôn ngữ chính thức, và ngày gửi báo cáo phụ thuộc vào việc hoàn thành dịch thuật. Ngày 21 tháng 6 năm 2022, Chủ tịch Ban hội thẩm thông báo với DSB rằng do tính phức tạp của tranh chấp, Ban hội thẩm dự kiến sẽ ban hành báo cáo cuối cùng cho các bên vào quý 2 năm 2022.

Ngày 21 tháng 12, báo cáo của Ban Hội thẩm đã được gửi đến các Thành viên.

Tóm tắt các phát hiện chính

Ngày 26 tháng 1 năm 2023, Hoa Kỳ thông báo với DSB về quyết định kháng cáo lên Cơ quan Phúc thẩm một số vấn đề về luật và diễn giải pháp lý trong báo cáo của Ban Hội thẩm. Vào ngày 1 tháng 2 năm 2023, Hồng Kông, Trung Quốc đã thông báo cho DSB rằng họ đã ghi nhận thông báo kháng cáo của Hoa Kỳ và rằng, do tình trạng không hoạt động hiện tại của Cơ quan Phúc thẩm, họ cho rằng tất cả các thời hạn thủ tục tiếp theo được quy định trong Quy trình làm việc của Cơ quan Phúc thẩm đều bị tạm dừng. Hồng Kông, Trung Quốc cũng lưu ý rằng Hoa Kỳ đã không nộp bản đệ trình kháng cáo theo Quy tắc 21(1) của Quy trình làm việc của Cơ quan Phúc thẩm. Hồng Kông, Trung Quốc cũng cho biết thêm rằng họ bảo lưu toàn bộ quyền kháng cáo của mình về các vấn đề pháp luật và giải thích pháp luật trong báo cáo của Ban hội thẩm và phản hồi kháng cáo của Hoa Kỳ, và rằng họ sẽ chờ hướng dẫn của Cơ quan Phúc thẩm về vấn đề này.